

เทศน์เช้า วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๒

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรมๆ นะ ฟังธรรมเพื่อความตอกย้ำ อานิสงส์ของการฟังธรรม เราก็รู้อยู่ แต่มันก็ลืมๆ ไปไง พอมันได้ฟังธรรมมันสะเทือนใจนะ โอ้โฮ! ขนลุกเลย นี่อานิสงส์ของการฟังธรรมๆ

ฟังธรรม ฟังธรรมเพื่ออะไร เพื่อตอกย้ำของเราให้อยู่ใกล้ชิดพระพุทธศาสนา ถ้าไม่ใกล้ชิดพระพุทธศาสนา มันไปตามกิเลสค้นหาความทะยานอยาก

เวลากิเลสค้นหาความทะยานอยาก เราารู้ว่าสิ่งที่ไม่ดี แต่สิ่งที่ไม่ดี แต่เวลาเราเผลอเผลอใจ การเผลอเผลอมันก็พุดขึ้นมาอย่างนั้น เพราะทุกคนมีอยู่ในหัวใจทั้งสิ้น เพราะทุกคนมีอยู่ในหัวใจทั้งสิ้นมันถึงเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะๆ

การเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา หลวงตา ท่านพูดประจำ ไม่มีวาสนา ไม่มีโอกาสได้นับถือศาสนาพุทธ ไม่มีอำนาจวาสนาไม่ได้นับถือศาสนาพุทธ

แต่เราอยู่กับพระพุทธศาสนา เราเห็นการประพฤติปฏิบัติของพระ การประพฤติปฏิบัติของชาวพุทธ เราขยะเขย่งใจ เวลาเข้าก็ตักบาตร ตกเย็นตีไก่ กลางคืนกินเหล้า เล่นการพนัน พระพุทธศาสนาสอนอย่างนั้นหรือ

พระพุทธศาสนาสอน เวลาพระพุทธศาสนาสอน สอนให้มีทาน ศีล ภาวนา เวลาให้มีทาน ศีล ภาวนา เวลาสอนแล้วมันจะประพฤติปฏิบัติหรือไม่ นั่นเป็นเรื่องส่วนบุคคล นั่นเป็นเรื่องของเขา นั่นเป็นเรื่องของกิเลสหนาภิเลสบางแต่ละบุคคลไป มันจะโทษศาสนาไม่ได้ มันต้องโทษคนที่มานับถือพระพุทธศาสนา

แล้วคนมีสติปัญญาเล็กน้อยแค่ไหน เขาจะดัดแปลงของเขาให้เข้าถึงพระพุทธศาสนา ได้มากน้อยแค่ไหน ถ้าเขานับถือพระพุทธศาสนาได้มาก เวลาคนเราเวลาเห็นโทษในวัฏสงสาร จะมาบวชพระๆ บวชพระมาเพื่อประพฤติปฏิบัติไฉน

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เวลาบริษัท ๔ บริษัท ๔ ไฉน ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา หน้าที่ของภิกษุๆ หน้าที่ของภิกษุผู้เห็นภัยในวัฏสงสาร ผู้เห็นภัยใน วัฏสงสาร เวลาภิกษุขึ้นมา ภิกษุที่เห็นภัยในวัฏสงสารเวลาออกบวชแล้วจะประพฤติปฏิบัติ นี้ วิปัสสนาธุระ

เวลาคันถธุระ คันถธุระเขาศึกษาแล้ว ศึกษาแล้วเพื่อจะเผยแผ่ธรรมไฉน เผยแผ่ธรรมเพื่อ การปกครองไฉน

เวลาเป็นพระแล้ว พระประเภทใด พระมีเป้าหมายอย่างไร พระจะปฏิบัติอย่างไร

เวลาปฏิบัติแล้ว มาปฏิบัติๆ ปฏิบัติแล้วประสบความสำเร็จก็มี ปฏิบัติแล้วมีความล้มลุก คลุกคลานก็มี ปฏิบัติแล้วมีความท้อแท้ก็มี ปฏิบัติแล้วมันจะมีมากน้อยแค่ไหนมันอยู่ที่อำนาจ วาสนาของคนๆ อำนาจวาสนามาจากไหน

เวลาคนที่ม่บารมีๆ หลวงตาท่านสอนประจำ คนที่จิตใจกว้างขวางจะมีพรรคพวกมาก คนที่จิตใจคับแคบจะไม่มีใครคบเลย

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าจิตใจคับแคบๆ เวลาคับแคบ คับแคบเรื่องอะไรละ คับแคบก็คับแคบใน หัวใจของมันไฉน แต่ถ้ามันยิ่งใหญ่ในธรรมๆ มันจะไปคับแคบที่ไหน มันจะไปคับแคบที่ไหน

ถ้ามันไม่คับแคบ มันคัดเลือกคัดแยกสิ่งที่เป็นความดีและความชั่ว ถ้าเป็นความดีๆ ความดีใดๆ ก็ปรารถนาแต่ความดีทั้งสิ้น แต่ความชั่วไม่มีใครต้องการๆ เวลาความชั่วไม่มีใคร ต้องการ เวลามันบิดพลิ้วไฉน ตันคุด เวลามันคดมันงอขึ้นมา มันดีดมันดันของมัน ว่า “เป็นธรรมๆ เป็นธรรมนะ ให้ใจกว้างขวางๆ”

เอาสิ่งนั้นเข้ามาในหัวใจเราใช้ไหม นี่ไฉน เวลาทางการแพทย์เขาจะมีวัคซีนป้องกันโรคเลย

นี่ก็เหมือนกัน เวลาในทางศาสนา มีศีล มีสมาธิ มีปัญญา ศีลนี้สำคัญมาก ศีลสำคัญมาก เวลาคนที่ประพฤติปฏิบัติวิตกกังวลเรื่องศีลเลยแหละ เวลาเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา เวลาถ้ามันได้ผลได้ประโยชน์ขึ้นมาคือมันสุขมันสงบมันระงับเข้ามา มันมีความพอใจนะ มันมีความสุขอยู่บ้าง

เวลามันทำแล้วทำไม่ได้ มันล้งเลสงสัยไปหมด มันเป็นเพราะอะไรๆ มันจะค้นคว้าเลย ว่าเราผิดอะไรมาบ้าง นี่ถ้ามันไม่รู้ แต่ถ้าคนที่มันรู้ๆ อยู่ เราทำความผิดอะไรมา มันรีบปลงอาบัติเลย

เราเคยจุดธูป เราเคยอยู่คนเดียว เวลาก่อนออกจุดธูปเราพยายามค้นคว้าในบุพพสิกขา ใจ ถ้าไปอยู่ที่ใดอยู่องค์เดียว ถ้ามีการพลาดพลั้งเป็นอาบัติขึ้นมา ให้ตั้งขึ้นมาในใจว่า ถ้ามีพระมาเมื่อไหร่เราจะปลงอาบัติ

เราตั้งใจว่า เรายอมรับว่าเราเป็นอาบัติแล้ว แต่เราไม่มีพระที่เราจะปลงอาบัติได้ ถ้าเราไม่มีพระที่ปลงอาบัติได้ ให้นึกขึ้นมาในใจว่า ถ้ามีพระองค์ใดมาหรือเราเจอพระเมื่อไหร่เราจะรีบปลงอาบัติทันที มันก็เหมือนกับความที่มันจะมายูมาเหย่มันก็หยุดทันทีใช่ไหม

แต่ถ้าเรายังเป็นอาบัติอยู่ ยังสงสัยอยู่ มันจะกังวลใจไปเรื่อยแหละ แล้วเวลาภาวนาๆ มันจะภาวนาอย่างไร ภาวนาลงที่ไหน

เวลาจะออกประพฤติปฏิบัติเราก็ค้นคว้ามาเหมือนกัน เวลาเราดูบุพพสิกขา มหาขันธต่างๆ ศึกษาๆ ศึกษาเพื่อเป็นแนวทาง แนวทางไว้เพราะเราจะเข้าสังคมไหน เข้าสังคมพระๆ ถ้าเราไม่รู้กติกาสังคมไหนเลยมันก็เรื่องหนึ่ง

แต่รู้แล้ว รู้มากู้หน่อยขนาดไหนนะ เวลาเข้าหมู่แล้ว การประพฤติการปฏิบัติ การกระทำในข้อเท็จจริงนั้นนะ ภิกษุอายุพรรษาเหลืออมกัน ๓ พรรษา ห้ามนั่งอยู่บนม้านั่งเดียวกัน

เพราะในสมัยพุทธกาลมีภิกษุที่นั่งอยู่พร้อมกันแล้วม้ามันหัก มันล้มลง ฉะนั้น มันหักแล้วที่นี้ภิกษุถ้าสูงต่อกันเกิน ๓ พรรษา ห้ามนั่งในที่อาสนะเดียวกัน

เวลาภิกษุที่มีพรรษาอ่อนกว่า ภิกษุที่เป็นครูบาอาจารย์ท่านไม่ใส่รองเท้า เราใส่รองเท้า เดินเข้าไปใกล้ท่านในระยะ ๖ ศอก เป็นอาบัติทุกกฎ

ภิกษุ ครูบาอาจารย์ที่ท่านกำลังฉันอาหาร เราจะเข้าไปกราบท่าน ต้องให้ท่านฉันเสร็จก่อน ถ้าไม่เสร็จก่อนเข้าไปกราบ เป็นอาบัติทุกกฏ

นี่เป็นอาบัติฯ ศึกษาฯ มา แล้วทำเป็นหรือเปล่า ทำได้หรือเปล่า

นี่ไง ธรรมและวินัยสำคัญมาก สำคัญมากกว่าให้อยู่ในกรอบ ให้รับรู้ แล้วมันเหมือนกฎหมาย ประชาชนไทยปฏิเสธว่าไม่รู้กฎหมายไม่ได้

บวชเป็นพระ เราจะบอกว่าไม่รู้ธรรมวินัยไม่ได้ มันบังคับใช้ทันทีเลย แล้วมันเป็นอาบัติทันที

แล้วมันก็มีอาบัติปาจิตตีย์อยู่ข้อหนึ่งว่า ไม่เอื้อเฟื้อในวินัย คือไม่ทำตามใจ ไม่ทำตามนั้น คือไม่เอื้อเฟื้อ ไม่เห็นคุณของวินัย เป็นอาบัติทุกกฏเลย ไม่เอื้อเฟื้อคือต่อต้าน ชัดแจ้ง ไม่เห็นด้วย ปาจิตตีย์ๆ นี่ไง มันอยู่ในพระไตรปิฎกในตัวมันเองเลย

นี่ไง เวลาคนเราปฏิบัติมาเป็นอาบัติ เพราะหนึ่ง เผลอ ทำไปโดยไม่รู้ สงสัย ทำไป แล้วผิดโดยการกระทำนั้นจริง เป็นอาบัติหมด

อู้ฮู! แล้วศาสนาถ้ามันอาบัติอย่างนี้ ถ้ามันสงสัยๆ เราก็สงสัย บวชมาใครไม่สงสัย ถ้ามันสงสัยแสดงว่าเป็นอาบัติทั้งวันเลย

สงสัยก็คือสงสัย แต่เราสงสัยในตัวเราเอง เราไม่ได้สงสัยในข้อธรรมวินัยเป็นข้อๆ นั้นไป ถ้าวินัยเป็นข้อๆ นั้นไป เราทำแล้วเราพลิกแพลงไป นี่ธรรมและวินัย ถ้ามันศึกษามาๆ ภิกษุ ภิกษุณี ละเอียดกว่า อุบาสก อุบาสิกา

อุบาสก อุบาสิกา เราศึกษา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยนี้ไว้เพื่อคุณประโยชน์กับเรา

คนเราทำหน้าที่การทำงานมาปากกัดตีนถีบมาตั้งแต่เล็กแต่น้อย เวลาโตขึ้นมาแล้ว อาชีพแล้วมันมั่นคงแล้ว มันมีเวลาของเราแล้ว แล้วชีวิตมันคืออะไร มันจะหาโอกาสแล้ว หาโอกาสเพื่อจะค้นคว้าหาสัจจะความจริงถ้ามันมีสติปัญญาละ

แต่ในทางโลกเขาพูดทุกคนเลย เก็บเงินไว้ พอเกษียณแล้วจะไปรอบโลก ทุกคนจะไป
เที่ยวรอบโลก ฟังทุกคนเลยนะ เก็บเงินไว้ๆ เสร็จแล้วจะไปเที่ยวรอบโลก

แต่มีงไม่รู้จักรอบหัวใจเลยหรือ ไปเที่ยวรอบโลกกลับมาจะมาแก่ชราภาพไป เก็บเงินทั้ง
ชีวิตเลย ไปบินเที่ยวรอบโลกรอบหนึ่ง กลับมาแล้วก็มารอวันตาย

แต่ถ้าคนที่มีสติปัญญาจะ เราใกล้พระพุทธศาสนา เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี แล้ววัฒนธรรมประเพณีของชาวพุทธเรามัน
มันคงยังยืนมาได้เพราะเหตุใด

เวลาครูบาอาจารย์ของเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าในใจของท่านเป็นธรรมๆ มัน
ระปือลือลั่น

หลวงตาท่านพูดนะว่า เราได้ยินกิตติศัพท์กิตติคุณของหลวงปู่มั่นตั้งแต่ท่านเป็นเด็กๆ
ตั้งแต่ท่านเป็นเด็กๆ

ครูบาอาจารย์องค์หนึ่งท่านประพฤติปฏิบัติของท่านองค์หนึ่ง แล้วพยายามประพฤติ
ปฏิบัติให้เป็นสัจจะความจริงขึ้นมา เพื่อต้านกระแสสังคมาว่ามรรคผลไม่มี เพื่อต้านกระแสสังคมา
ว่ากึ่งพุทธกาลศาสนามันหมดวาระไปแล้ว

มีบุคคลคนหนึ่งพยายามประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเพื่อต้านกระแสสังคมา สังคมาทั้งสังคมา ทั้ง
โลกไม่เชื่อเรื่องมรรคเรื่องผลนะ แล้วครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมาแล้วท่านใช้ชีวิต
ของท่านเป็นหลักประกันนะ แล้วทำจนสังคมาเริ่มยอมรับๆ ยอมรับเพราะอะไร เพราะพฤติกรรม
ของท่าน ชีวิตทั้งชีวิตนะ

คุณทุกข์คนจนอยู่ในป่าในเขาสิ อาชีพเก็บของป่าๆ ทั้งชีวิตเขาทุกข์ลำบากทั้งชีวิตเลย
สัตว์ป่า สัตว์ป่าอยู่ในป่ามันก็ทุกข์ของมัน

หลวงปู่มั่นท่านอยู่ในป่าของท่านประจำ ท่านไม่ออกมาเมืองหรือ ท่านไปมันมีแต่คนจะ
อ่อนวอนอดอดอ่อนออเซาะพยายามจะนิมนต์ท่านเข้ามาเพื่อโปรดชาวบ้าน

แต่ในหลักสัจจะความจริงของท่าน ใ้พวกนี้ใ้พวกกะล่อน เป็นสัตว์ประหลาด คิดอย่างหนึ่ง พุดอย่างหนึ่ง ทำอย่างหนึ่ง เวลาพูดกับมัน มันจะเข้าใจหรือไม่

แต่ท่านใช้ชีวิตของท่าน เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่เสาร์ท่านบอกว่า “ทำไมหลวงปู่เสาร์ ท่านเทศน์สั้นๆ”

“ทำให้มันดูมันยังไม่ทำเลย จะไปสอนอะไรมัน”

ท่านใช้ทั้งชีวิตของท่านทำให้เห็นๆ ทำให้เราดูเป็นตัวอย่างเป็นแบบอย่างเลย พอเป็นตัวอย่างเป็นแบบอย่างขึ้นมา ท่านใช้ชีวิตของท่านทั้งชีวิตอยู่ในป่าในเขา ในป่าในเขาท่านมีความสุขของท่านๆ

ดูสิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์ ถ้าไม่ใช่อำนาจวาสนาบารมีการเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเพราะรู้สัตว์ชนสัตว์ ท่านก็เสวยวิมุตติสุขของท่านในใจของท่าน

พระอัญญาโกณฑัญญะเป็นสงฆ์องค์แรกของโลก เวลาสำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้วเข้าไปอยู่ในป่าในเขามาทั้งชีวิตเลย วันจะนิพพานมาลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นธรรมๆ ท่านมีวิมุตติสุข ท่านมีความสุขในใจของท่าน ท่านจะอยู่ที่ไหนก็มีความสุข อยู่ในป่าในเขามีความสุขไ้

แต่ของเรา เราบอกเลย อยู่ในป่าในเขามันทุกข์มันยากขนาดไหน ดูสิ คุณคนป่าคนดอยเขามีแต่ความทุกข์ทั้งนั้นนะ เพราะเขาไม่มีโอกาสในการทำธุรกิจของเขา เขาไม่มีโอกาสใดๆ ทั้งสิ้นนี้อำนาจวาสนาของคนไ้

แต่ถ้าคนมีสติมีปัญญามั่นคงแลรักษาหัวใจของตน นี้สุขที่แท้จริงไ้

นี่ก็เหมือนกัน เวลาทำหน้าที่การงานแล้วไ้ เกษียณแล้วจะไปเที่ยวรอบโลก แต่มันไม่คิดถึงหัวใจของมันเลย

แต่ถ้าคนมีสติปัญญา เราทำหน้าที่การงานของเรา เราทำหน้าที่การงานของเรา สิ่งนี้มันต้องเลี้ยงชีวิตไง ชีวิตนี้มันต้องเกิดโดยสัจจะโดยความจริงอยู่แล้ว นี่เป็นสัจจะเป็นความจริง เป็นทางสาธารณะที่ใช้ร่วมกัน

นี่ก็เหมือนกัน ชีวิตเราต้องเป็นแบบนี้ ต้องเกิดแน่นอน ผลของเวรของกรรมมันต้องเกิดของมัน ไม่เกิดในสถานะใดก็ต้องเกิดในสถานะหนึ่ง เราไปปิดกันมันไม่ได้ เราไปปิดเบือนมันไม่ได้ ไปปิดเบือนธรรมชาติไม่ได้

สัจธรรมนี้เป็นธรรมชาติ เรื่องเวรเรื่องกรรมเป็นธรรมชาติอันหนึ่ง แล้วเรามีเวรมีกรรมต่อกันเราถึงได้มาเกิดจากพ่อจากแม่เดียวกัน เรามีเวรมีกรรมต่อกัน ถ้าเราไม่มีเวรมีกรรมต่อกัน เราจะไม่มาพบกัน

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คนที่เกิดมาที่เราจะมาเห็นหน้ากัน เราไม่เคยมีเวรมีกรรมในภพใดชาติใดเลยไม่มี เราต้องสร้างเวรสร้างกรรมในภพใดชาติใดร่วมกันมา เราถึงได้มาพบกันในชาตินี้ เราถึงได้มาเห็นหน้ากัน เราถึงได้มาต่อเวรต่อกรรมเสริมบุญกุศลต่อเนื่องกันไปถ้าคนทำคุณงามความดี มันเป็นสัจจะเป็นความจริง นี่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ

แต่วิทยาศาสตร์พยายามพิสูจน์ๆ เขาจะเชื่อไม่เชื่อนั้นมันเรื่องของเขา แต่มันเป็นศรัทธาความเชื่อของเรา แล้วถ้าพิสูจน์ได้ พิสูจน์ได้ด้วยหัวใจนี้

เวลาจิตถ้ามันสงบเข้ามาแล้วนะ ฤๅษีซีไพรเขาจะระลึกอดีตชาติได้ นั่นเรื่องของฤๅษีซีไพรนี่มันเรื่องฤๅษีซีไพรคือเรื่องของโลก เรื่องของสัจจะข้อเท็จจริง แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บุญเพนิวาสนุสติญาณระลึกอดีตชาติได้ จุตูปปาตญาณ อนาคต ถ้ามันไม่สิ้นสุด อาสวักขยญาณนี้สำคัญ อาสวักขยญาณ สัจธรรมที่มาชำระล้างกิเลส

คูสิ พญามาร นางตัณหา นางอรดีไปช่วยพ่อเลย จะเอาเจ้าชายสิทธัตถะเอาไว้ในอำนาจเลย เห็นไหม คูมารสิ เวลามารที่มันปรึกษากันว่า มันพยายามจะทำอย่างไรจะให้หัวใจของสัตว์โลกอยู่ในอำนาจของมัน เวลาการต่อสู้มีการกระทำมันเห็นชัดเห็นเจนของมันไง อันนี้เป็นธรรมาธิษฐานที่ให้เห็นเป็นรูปธรรมขึ้นมา

แต่เวลาเป็นความจริงๆ ความจริงในหัวใจที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา การกระทำอันนั้นมันสำคัญมาก ถ้าสำคัญมาก ตรงนั้นถ้ามันจบแล้ว อย่างอื่นเป็นเครื่องอาศัยทั้งสิ้นไง

ชีวิตเรา เราก็อาศัยชีวิตเราเท่านั้น ปัจจัยเครื่องอาศัย จิตใจที่เป็นธรรมๆ สิ่งนี้มันเป็นประโยชน์กับโลก เราก็ใช้แค่นี้แหละ คนเรามันก็ใช้ปัจจัย ๔ เพื่อดำรงชีพเท่านั้น แต่ดำรงชีพองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าดำรงชีพเพื่อสามโลกธาตุ ดำรงชีพแบบหลวงตา ท่านช่วยโลกช่วยประเทศ

แล้วดำรงชีพของเรา ดำรงชีพไว้ทำไม ดำรงชีพไว้เพื่อไปหาหมอบอกห้ามกินไอ้นี้ๆ ดำรงชีพไว้ให้หมอรักษาหรือ

เพราะเราอาศัยเขาหมดนะ เราไม่มีสติ ไม่มีเสรีภาพ ไม่มีภราดรภาพ ไม่รู้จักตนเลย หรือ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มีคุณค่าขนาดนั้นเชียวนะหรือ

ถ้าธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีคุณค่าขนาดนั้นนะ เราเป็นชาวพุทธๆ ถ้าเราชาวพุทธถ้าเรามีสติปัญญาขึ้นมา เราชวนชวาย เราแสวงหา ที่เรากระทำมา เราเกิดเป็นมนุษย์ไง มนุษย์ต้องมีหน้าที่การงาน งานทางโลกงานเพื่อหาผลประโยชน์ตอบแทนของเขา ถ้าเราเป็นบุญกุศล พระก็ทำหน้าที่การงานเพื่อศาสนา ถ้าเรามีวาสนาเราก็ทำบุญของเรา เราทำบุญกุศลของเราเพื่ออำนาจวาสนาของเรา เราทำแล้ว เห็นไหม

ศาสนาไม่มีของฟรี ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว คนมีการกระทำมันมีผลตอบแทนทั้งนั้น มันจะมีมากมีน้อยขนาดไหน มีมากมีน้อยที่ความสะอาดบริสุทธิ์ด้วยเจตนาอันนั้นไง ถ้ามันมีเล่ห์มีเหลี่ยม มีเล่ห์กลของมันนะ มันก็มีเล่ห์กลปิดกั้นหัวใจของมันไปไง

ถ้ามันทำด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ ทำบุญทิ้งเหว ทำบุญไม่หวังผลตอบแทน ทิ้งเหวๆ ทำแล้วจบ ก็ทำแล้ว ความดีมันสมบูรณ์แล้ว ปฏิภาณ ใครจะเห็นไม่เห็นมันเรื่องของเขา เราทำบุญของเราแล้วมันเป็นประโยชน์กับเรา นี่ผู้ที่จิตใจที่สูงส่ง จิตใจที่สูงส่งไม่ต้องประกาศนะ

แต่เดิมเมื่อก่อนจะทำบุญกุศลต้องประกาศต้องโฆษณากัน หักภาณี หย่อนภาณี ให้สายสะพาย มันก็เลยมีการโกงกัน โกงกัน พยายามวิ่งเต้นเพื่อให้ได้สายสะพาย ได้อะไร นั่นเรื่องโลกๆ ทั้งนั้นเลย

แต่ถ้าเราทิ้งแหวนะ ทิ้งแหวนเพราะอะไร ทิ้งแหวนเพราะจิตใจเรายิ่งใหญ่ จิตใจเรามั่นคงอยู่ แล้ว เราต้องการบุญกุศลจริงๆ มันแค่ ๑๐๐ ปีเท่านั้นนะ จะมีสิ่งใดก็ได้แต่มันต้องคืนไว้กับโลก แต่ความดีมันไปกับเรา ถ้าความดีไปกับเรา เราจะไปติดอะไร

เราเห็นเรื่องนี้เป็นเรื่องตลกนะ จริงๆ เห็นโลกเขาทำกันอย่างนั้นอย่างนี้เป็นเรื่องตลก เวลามันก็เข้ากันกับเพลงไง โลกนี่คือละคร มันก็เล่นบทอะไรกัน

แต่ถ้าเราเป็นความจริง เรามาวัด วัดก็คือวัด วัดคือวัดหัวใจของเรา แล้วดูสังเกตุเขา เขา ทำอย่างไรกัน เวลาเขาทำอย่างไรกันนะ

เวลาคนเคยมาที่นี้แล้วเขาย้ายเลย บอกเขาถวายข้าวพระพุทธ ทำไมทำไม่ได้ เพราะอะไร

เพราะเขาศึกษาในพระไตรปิฎกไง เขาศึกษาในบาลี การถวายข้าวพระพุทธกันมันมี ทั้งนั้นนะ แต่เทศน์บัญญัติมันมีเว้ย วัตรปฏิบัติก็ของเขา วัดวัดหนึ่งเขาเคารพบูชาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ถ้าไม่ถวายข้าวพระพุทธ ไม่เคารพพระพุทธเจ้าไซ้ใหม่ ไม่เคารพพระพุทธเจ้า เป็นพระได้อย่างไร ไม่เคารพพระพุทธเจ้า เป็นสาวกได้อย่างไร ไม่เคารพพระพุทธเจ้า ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำไมไม่เคารพพุทธะ

ทำหัวใจให้สงบ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน พุทธะกลางหัวใจนั้นไง เขาเคารพด้วยการประพฤติปฏิบัติ เขาเคารพด้วยสดๆ ร้อนๆ เขาเคารพโดยการบูชา เขาไม่เคารพด้วยการเอาข้าวไปถวายพระพุทธไ้

แล้วพอทำแล้ว จะทำนะ จะทำเพราะอะไร เพราะฉันศึกษามา ฉันถูกต้อง

แต่เทศน์บัญญัติเขามี วัดบ้าน วัดปฏิบัติ เขานั่งกันสงบเสงี่ยม เขานั่งกันด้วยความ เรียบร้อย เอ็งจะเหยียบหัวเขาไปเลย ไปถวายข้าวพระพุทธหรือ เอ็งเก่ง โอ้ย! เก่งมาก

ดูกิเลสสิ กิเลสที่มันอยู่ในใจของคนมันเหยียบย่ำไป เหยียบย่ำเพราะอะไร เพราะมัน ศึกษามาก มันรู้มาก

แต่ถ้ามันเป็นความจริง ศึกษาที่รู้ ข้าพระพุทธเจ้านี้เป็นสัญลักษณ์ เวลาไปนิมนต์ทำบุญ บ้าน พระ ๙ องค์ต้องมีกะละมังอยู่ข้างหน้า นั่นคือของพระพุทธเจ้า เพราะพระบวชมาพระเป็น ลูกศิษย์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาทำบุญบ้านนะ พระ ๙ องค์ก็มีภาชนะอันหนึ่งอยู่เหนือบาตรของพระ นั่นเป็นของ พระพุทธเจ้า เขาต้องถวายพระพุทธเจ้า ก็เป็นสัญลักษณ์ เป็นประเพณี ด้วยการแสดงความ กตัญญู

แต่วัดปฏิบัติ วัดปฏิบัติเขาต้องการความเรียบง่าย วัดปฏิบัติเขาต้องการประพฤติปฏิบัติ วัดปฏิบัติเขาต้องการค้นคว้าหาหัวใจ วัดปฏิบัติกันเขาขุดค้นขึ้นมา เขาเอาความจริงขึ้นมา

แล้วเวลาเขาไปสังเวชนียสถานทั้ง ๔ จะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระ กรรมฐาน พุทโธ หายใจเข้านี่พุท หายใจออกนี่โก ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต เราเฝ้าองค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตัวเป็นๆ เราเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยความชื่น บาน เราเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน จิตเดิมแท้นี้ผ่องใส

มันไม่เคยเห็นนะ แล้วเห็นก็ไม่รู้จักอีกนะ เห็นแล้วนี่คืออะไร ก็ดวงอาทิตย์ไง ดวง อาทิตย์สี แสงสว่างครอบโลกเลย แล้วใจเอ็งสว่าง สว่างอย่างไร รู้ขึ้นมาอย่างไร

ถ้าเป็นความจริงนะ ถ้าเป็นความจริง ผู้ที่จะเป็นครูบาอาจารย์ของท่านท่านมี ประสบการณ์ของท่าน ท่านจะอธิบายให้เราฟังได้ ท่านจะรู้ถึงสัจจะความจริงอันนั้น

แต่พวกเราตาบอดคลำช้าง แล้วก็มา แหม! ศึกษามาเยอะ รู้มาก ๆ รู้มากจนตาบอด แล้ว จะฟาดฟันเขาตลอด งวงจะฟาดฟันเขาไปตลอด จะเหยียบย่ำเขาไปด้วยตีนช้าง ตีนมันใหญ่ ตัว มันใหญ่มันเหยียบย่ำเขาไปหมดด้วยทิวาลีด้วยมานะ ด้วยความอหังการว่ากูรู้ แต่ความจริงโง่

ถ้าคนที่เขารู้เขาฉลาดนะ เขาไปที่ไหน เทศน์บัญญัติ วัดใดก็แล้วแต่เขามีหัวหน้าของเขา ถ้าหัวหน้าที่ตีงามเขาวางธรรมและวินัย เขาวางข้อวัตรปฏิบัติ อย่างเช่นหลวงปู่มั่นท่านทำจน สังคมเชื่อถือศรัทธา

ถ้าเราเปิดหัวใจ เราศึกษาว่าควรหรือไม่ควร ทำได้หรือไม่ได้ แล้วทำได้หรือไม่ได้แล้วมา ศึกษา ทำไม่ถึงไม่ได้ พอรู้ถึงเป้าหมายความตั้งใจของท่าน ไม่ได้เพราะไม่ให้หัวใจมันฟู ไม่ให้

กิเลสมันอหังการ ตบกิเลสมันลง พยายามให้กิเลสในใจเราเบาบางลง ไม่ใช่ยิ่งส่งเสริมมัน กระพือมัน

แล้วความไม่เข้าใจ ทั้งๆ ที่ไปวัดจะไปทำบุญ ไปกระพือกิเลสไป ไปอวด อีโก้ ออยากใหญ่ นี่มันมีประโยชน์อะไร คนโง่ก็โง่ตลอดไป ถ้าคนฉลาดได้ศึกษาเสียหน่อย ได้ศึกษานะ แต่มันต้องมีความละเอียดลึกซึ้ง จิตใจที่ควรแก่การงานมันจะศึกษาได้ศึกษาเป็น แล้วจะเห็นคุณค่าของ พระพุทธศาสนา

นี่ไง ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า “จะสอนใครได้หนอ จะสอนใครได้หนอ” เพราะมันลึกซับซ้อนในใจของคนทำ แต่มันไม่ลึกซับซ้อนทางวิชาการเลย นี่ไง จิตแพทย์ กรณีย์ จิตแพทย์เวลาเขาศึกษากัน จิตวิทยาเขารู้หมด วิเคราะห์ได้หมดเลย จิตได้สำนึก จิตก่อน สำนึก แต่มันก็ยังหาเงินอยู่นะ

จิตได้สำนึก จิตก่อนสำนึก รักษาเขา นะ แต่จ่ายตั้งค์มา จ่ายตั้งค์มา มันยังไม่ได้คิดถึงจิต ของมันเลย ไม่รู้จัก โลก วิชาชีพ เป็นวิชาการการหาเงิน

แต่ธรรมชาติของเราะ ทิ้งเหวๆ เอาความจริงของเราเข้ามา แล้วถ้าจิตมันเป็นไปได้ตาม จริงนะ ในบรรดาสัตว์สองเท้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด

ในบรรดาสัตว์สองเท้า เราก็เป็นสัตว์สองเท้ามีชีวิตจิตใจเหมือนกัน มีอำนาจวาสนามาก น้อยแค่ไหนเพื่อฟื้นฟูหัวใจของเรา เอวัง